

וארטיס על פרשת השבוע

יב ג. וביום השמיני ימול בשר ערלתו. איתא בשבת קלו: מל ולא פרע כאילו לא מל. תנו רבנן המל אומר אשר קדשנו וכו'. ויש להקשות מדוע כשדנה הגמ' בענייני מילה לא מביאה את נוסח הברכה, ורק כשמדברים על פריעה מביאים את נוסח הברכה? וי"ל דמצינו ברשב"א בעוד הרבה ראשונים להקשות מה הטעם שאין מברכים על כמה מהמצוות כגון צדקה, כבוד באו, ואם, תנוחה וכו'; ויש שתירצו שמברכים רק על מצווה שמקיימים ישראל בלבד, אבל מצוות הללו מקיימים גם העכו"ם. ולפי"ז י"ל שמילה מקיימים אף הערביים והגבעונים, ואי"כ ראוי שעל כך לא תיתקן ברכה, ברם אחרי שאמרנו איש דין פריעה שאת זה הערביים והגבעונים לא עושים אי"כ זה נהיה דין רק ביהודי ועי"ז הגמ' אומרת מאי מברך. מקרי דרדקי.

יב ג. וביום השמיני ימול בשר ערלתו. הגמ' דורשת וביום השמיני אפי' בשבת. הנה מצינו בוהור בפרשת לך לך שאליהו הנביא מגיע בכל ברית, ויש להקשות איך מגיע בשבת הא מצינו בעירובין מג. האומר הרניני נזיר ביום שכן דוד בא אינו נזיר בשבתות משום שאליהו לא יכול לבוא בשבת כיוון שיש לו איסור תחומין, ואי"כ קשה היאך הוא בא לברית בשבת? וי"ל דמצינו בשבת קלה. לדלתת ר"מ, עושים כל צרכי המילה בשבת וש"י גם מכשירי המילה. ואיתא בב"מ נט. איתא בת קול מהשמים ואמרה שהלכה כר"א בכל מקום, ואמנם בארץ לא קיבילה לבת קול משום לא בשמים היא, אבל בשמים כך מחזיקים, והנה איתא בברכות ח. דאליהו הוא מלאך המהשם. ואי"כ איתא הדזן הוא שצריך לשמוע הפסק מהשמים שמהני לעשות כל צרכי המילה, ואי"כ אליהו שהוא מצרכי המילה כי המוהל לא יכול בלעדיו כנאמר אליהו מלאך הברית הנה שלך לפניך עמוד על ימיני וסמכני. לכן הותר לו לבוא מחוץ לתחום לצורך זאת כי הלכה כר"א. גני דלפפלי.

יב ו. כבש בן שנתו לעולה. הגמ' בערכין אומרת בן שנתו הכוונה כל השנה הראשונה ואחר גיל שנה פסול. והקשה ע"כ האבן עזרא מלך הא אולי בן שנתו הכוונה משנה ואילך ואילו לפני שנה פסול ויותר משנה כשר? ותיקף ע"כ המהרי"ל דיסקין, דהנה מצינו שפחות משמנה ימים פסול משום מחוסר זמן, ואילו נאמר שכן שנתו הכוונה משנה ואילך בשביל מה צריך להגיע לדינא דמחוסר זמן תפ"ל דינא בן שנתו, אלא קמ"ל שכן שנתו הכוונה עד סוף שנה הראשונה.

יב ו ח. ובמלאות ימי טהרה וגו' והקריבה לפני ה' וגו' זאת תורת היולדת וגו' ואם לא תמצא ידה. יש לעיין מדוע זאת תורת היולדת נכתב באמצע (בפסוק ז) עוד לפני שנגמר דינה (בפסוק ח) ואם לא תמצא ידה? והוא תימא גדולה עד למאור. הנצ"י"ב בהעמק דבר בהוספות הרחב דבר אומר בזה ביאור נפלא ביותר. הנה איתא בכריתות פ"א מ"ד האישה שיש עליה ה' לידות וודאות מביאה קרבן אחד ואז אוכלת בובחים העל שאל עליה בחובה דכתיב זאת תורת היולדת לחייב על כל לידה ולידה. וממשיכה המשנה ומספרת מעשה שעמדו קינים בירושלים בדינר זהב, והיינו במחיר יקר מאוד, כי כל הנשים שמעו דין זה ורצו לקנות קינים אז המוכרים העלו את המחיר לדינר זהב סכום עצום, ולא יכלו הנשים לשלם על כל לידותיהן, אמר רבי שמעון בן גמליאל שאין השאר בחובה, ומיד ירדו מחירים של הקינים כי לא הוצרכו להביא הרבה וכבר לא היה להם ביקוש גדול. ואומר רש"י שרשב"ג עשה זאת משום עת לעשות לה' כי אם לא היה אומר את זה הנשים לא היו מביאות אפי' קן אחד בגלל המחיר הגבוה, והיו מתחייבות בכריתות של אכילת קדשים וביאת מקדש, לכן אמר זאת בשביל שלא יכשלו בגרוע ויוכלו להביא לפחות אחד, ואף שביטל עי"ז הבאת קרבנות נוספים שהאדם לא מחסרים בכיפורים אך הן חובה. והנה אומר הנצ"י"ב שדברי רשב"ג הם כן כדן ולא כרש"י, דהנה הלימוד שאישה צריכה להביא על כל לידה ולידה הוא מזאת תורת היולדת, ודבר זה נכתב בשלהי פרשת העשירה, אבל ענייה שנכתב בפסוק ח ואם לא תמצא ידה לא צריכה להביא רק אחד על כל הלידות, ולכן כשנתייקרו וכולם נהיו עניים לגבי זה אמר רשב"ג שכעת נתבטל מהם החוב ורק כשיתעשרו יביאו. לפי"ז נמצא אם יש לה כסף אז יש הדין של זאת תורת היולדת והיינו שמביאה על כל לידה ולידה, אך כשאין לה כסף והיינו ואם לא תמצא ידה לא נאמר הדין של זאת תורת היולדת ומביאה רק אחד. אין מתוק מזה.

יב ח. וכיפר עליה הכהן וטהרה. המתבונן יראה שבענייני כתיב וכיפר עליה הכהן. ואילו בעשירות פסוק קודם כתוב רק וכיפר עליה, ויש להבין השינוי? וי"ל בדעשירות מביאה כבש לעולה ותר או בן יונה לחטאת ואין ביד הכהן לשנות מכך מאומה. משא"כ בעניות שמביאה ב' תורים או ב' בני יונה אחד לחטאת אחד לעולה ביד הכהן לקבוע כל אחד למה הוא הולך, לכן

כתב וכיפר עליה הכהן כי הכהן קובע את הכפרה. יד שאל

יג מה. והצרוע אשר בו הנגע וגו' וראשו יהיה פרוע. הנה כאן תרגם אונקלוס ורשיה יהי פריע, ולעיל יו גבי אהרן ובניו על הפסוק ואשכח אל תפרעו תרגם אונקלוס רשיכון לא תרבון פרוע. ויש לעיין אמאי כאן לא כתב יהי מרבי פרוע כמו שכתב אצל אהרן ובניו? וי"ל דמצינו במו"ק טו. לעניין מונדין ומצורעין דר"א דריש מהמילה פרוע דצריכין לגדל השער ואסורין בתספורת, ולר"ע מותרין בתספורת, ופרוע הכוונה פרוע (מגולה) מתפליין. והנה אונקלוס הגר היה תלמיד של ר"א ולאחר פטירת ר"א הלך ללמוד אצל ר"ע ולכן כאן בעניין מצורע לא רצה להכריע שזה הולך על פריעת הראש כי לא רצה להיכנס לפלוגת רבותיו ולכן כתב רק פרוע שזה יחול להתפרש פרוע משערוות ופרוע מתפליין, ואילו היה כותב לא תרבון אז זה אזיל רק על שערות, ונכנס בזה לפלוגת רבותיו וזה הוא לא רצה. ר"מ הורביץ עה"ת.

יג ב. אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע הצרעת והנבא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים. ארבע פעמים כתוב "אדם" במסורה: "אדם כי יהיה בעור בשרו", "אדם כי יקריב מכם קרבן", "אדם כי ימות באוהל, אדם ובהמה תושיע ה'", ומבואר בגבורות שלמה, שבפסוקים אלו ישנו רמז למדרש הידוע בילקוט שמעוני, ששאלו לחכמה חוטא מה עונשו, אמרה להם "חטאים תרדף רעה", שאין תקנה לחוטא אלא על ידי יסורים, שאלו לנבואה, ואמרה להם "הנפש החוטאת תמות" שיש כפרה במחיר של מיתה, שאלו לתורה, ואמרה לה שיש יביא קרבן אשם ויתכפר לו, ושאלו להקב"ה ואמר להם יעשה תשובה ויתכפר לו, ועל כך רומזים כל הפסוקים הללו, אדם כי יהיה בעור בשרו – כדברי החכמה שגזורים יסורים על החוטא, אדם כי ימות באוהל – כדברי הנבואה שהחוטא צריך למות, אדם כי יקריב מכם קרבן - כדברי התורה שצריך להביא קרבן, ולדברי הקב"ה שיעשה תשובה ויתכפר רומז הפסוק אדם ובהמה תושיע ה', שמאחר והתשובה מכפרת על האדם בלא קרבן, אז גם על צריך לשחוט את הבהמה, וממילא אדם ובהמה נושעים כאחד.

יג מה. וטמא טמא יקרא. הגמ' בשבת ז. אומרת וטמא טמא יקרא היינו שצריך שיודיע צערו לרבים כדי שיבקשו עליו רחמים. ורבים נתקשו מדוע צריך להודיע צערו לרבים יותר משאר החולאים שלא מצינו שצריך להודיע זאת לרבים? רבי יונתן איבשיץ מתרץ דהנה מצינו דיפה תפילת החולה מתפילת אחרים עליו. (רש"י וירא לומד אז מהפסוק וישמע אלוקים את קול הנער). והנה אמרו חז"ל שמצורע נקרא מוסגר מפני שמוסגר תפילתו לשמים, וכעין שמצינו בנחש שבגלל לשה"ר נענש ונתקלל ועפר אתכל כל ימי חייו, והיינו שלא יוכל לבקש מהקב"ה מאומה אלא שהקב"ה מביא לו לכל חייו מזונותיו כי עפר הוא מאכלו והוא לא חסר, לפיכך כאשר האדם חוטא בחטא הלשון שבעוון זה הוא נהיה מצורע ממילא הוא לא יכול להתפטר כי ננעלים בפניו שערי שמים ואין תפילתו מתקבלת, כזה אדם צריך להודיע צערו לרבים שיעתירו בעדו, ולכן רק במצורע נאמר דין זה.

יג מה. או בשתי או בערב לפשתים ולצמר. החזקוני כותב, שלגבי בגדים התורה תמיד מקדימה צמר לפשתים, כיוון שבגד צמר משעה שנגמרה מלאכתו הוא חפץ חשוב יותר מבגד פשתים, אבל בשתי וערב התורה הקדים פשתים לצמר, לפי טעויות הפשתים יותר חשובה מטעויות הצמר, והעמק דבר מוסיף, שמכאן חז"ל למדו ששתי וערב מקבל טומאה לפני שתי וערב של צמר, כדתנן בנגעים (פרק יא) ששתי וערב של צמר מקבל טומאה משעה שישלה, והאונקין של פשתן משיתלבנו. והוסיף על זה הגר"ח קניבסקי **זצוק"ל** בטעמא דקרא על פי דברי רבי יהודה במסכת שבת (כו:): שאגודות פשתן מטמאין בנגעים מיד, ושל צמר דווקא משיטו, אי"כ חוטי פשתן מקבלים טומאה לפני חוטי צמר, ולכן כאן בפסוק של שתי וערב בטומאת נגעים הקדימה התורה פשתים לצמר.

יג. נה. וראה הכהן והנה לא הפך הנגע את עינו טמא ויהא. איתא בערכין (טז): שהצעת באה על צרות עין. וזו הרי מידת תלמידיו של בלעם הרשע שיש להם עין רעה, אבל תלמידיו של אברהם הרי יש להם עין טובה כדאיתא באבות. ולכן כתב הפסוק והנה לא הפך הנגע את עינו, שלא הפך עינו הרעה לעין טובה, ולכן טמא הוא. (דברי שאל)

פרשת תזריע תשפ"ב

שו"ת בהלכות לשון הרע

מרבי חיים קניבסקי זצוק"ל:

נשאל מה הפתרון לכאבי גרון, והשיב ללמוד שת הלכות מהספר חפץ חיים בהלכות שמירת הלשון.

בעניין מה שאמר חובת הלבבות שאדם שמדבר לשון הרע מעביר מזכויותיו ומקבל את עוונות מי שדיבר עליו, אמר שזה דווקא נאמר על מי שהוא בעל לשון הרע, ולא אדם שנכשל מדי פעם. ואם חוזרים בתשובה, וכן אם מבקש סליחה ממי שחטאו כנגדו, (אם זה לא מעלים), הזכויות חוזרות לבעליהן.

האם מותר להלשין על שכן שבנה בניה לא חוקית או על כל אדם אחר שעשה מעשה אסור שיש בו קנס או בית סוהר לעריה או למשטרה? **תשובה:** אסור, (דאין כאן בארץ ישראל דינא דמלכותא דינא).

אם ראה אדם שעבר עבירת תנועה, האם מותר להעיד נגדו במשטרה? **תשובה:** מותר, (כיוון שגם בית דין היה מחוקק חוקים אלו, יש בזה משום דינא דמלכותא דינא, כמובן שיש צורך כל פעם בשאלה לחכם).

אם נעשה בכיתה בחיידר איזה מעשה רע, האם ניתן להנהלת החיידר לאלץ את הילדים היודעים לספר מי העושה? **תשובה:** לא, כי זה מנחך אותם ללשון הרע.

אם בחור רואה שאבא שלו מדבר לשון הרע האם הוא צריך למחות בו או שזה לא עסק שלו? **תשובה:** זה לא עסק שלו.

מעשה בתלמיד חכם שנכשל בדיבור לשון הרע על אחד האברכים, וכשבא לבקש מחילה, אותו אבד סירב למחול, כיוון שהחפץ חיים אומר שמי שמדבר לשון הרע כל הזכויות שלו עוברים לזה שסיפרו עליו, ורצה אותו אברך את הזכויות של התלמיד חכם, והשיב על זה הגר"ח זצוק"ל: אם ימחל לו יקיים מצוה גדולה יותר, ולכן כדאי שימחל לו.

הלכות לפרשת שבוע:

שינון וקיצור הלכות לשון הרע ע"פ החפץ חיים: **המספר** או המקבל לשה"ר ורכילות מצוי שיעבור על 17 לאווין שיש מהם שחייבים עליהם מיתה בידי שמים, או שמפסיד חלקו לעולם הבא. ומלבד זאת מצוי שיעבור ג"כ על 14 מצוות עשה. וכן ארבעה אורוין. **איסור לשה"ר** הוא על אמת וגם כשאומר בדרך צחוק, וגם כשאומר ברמז את שם המסופר, ואפי' אם לא ייגרו, שום רע למדובר אסור, ואפי' כשמגנהו בדברים שאנשים לא נזהרים בזה, **וכשמסקר** הוא גם נחשב למוציא ש"ר והמתמיד בזה גדול עוונתו מנשוא,

איסור לבעל לספר לאשתו ואישה לבעלה במקום שאין תועלת, ואפי' כשאביו או רבו הצריכו בו לספר וכן אפי' כשמאבד פרנסתו נאסר, **וכן אסור** לספר לשה"ר על משפחתו וכל קרוביו, וכן על הארץ אסור, וכן כשמגנה עצמו עם חבריו וכן כשכותב לשה"ר נאסר. וכל מה שהותר לספר לפני שלושה דבר שאינו נגאי גמור, זה דווקא מה שהיה מספר גם בפני אותו אדם באותה הצורה בדיקו. והשומע למה שנאמר בשלושה שיש שהתירו לספר הוא רק עם תנאים רבים שכמעט ולי"ש היתר זה לכן שומר נפשו ירחק מזה. **ובאסיפה** שהחליטו בה עניין מסוים על פלוני אסור לומר לפלוני דעתי הייתה לטובתך. **יש להיזהר** מללעוג לדרשן. **מי שמזלזל** בעבירה מסוימת ומפורסמת באופן קבוע והוא צריך לספר עניין זה לתועלת יש מקום להתייר אך צריך לזה תנאים מסוימים. **לצורך** שידוך מותר לשאול את מכרו אך לא את שונאיו של אותו אדם, אך לא להאמין לתשובה אלא לחוש לכך. ואם מישהו דיבר לשה"ר על אדם אחר צריך לבקש מחילה ובלא"ה ל"מ תשובתו. **בין אם** אומר על אדם שאינו מקפיד בבי"א במקום ובין אם אומר שאינו מקפיד על באל"ח, ואף כשאומר עליו שאינו חכם גדול, או שאין לו מעלות, וכן שהוא חלש בטבעו וכדו' אם הוא לא לתועלת אסור לספר עניינים אלו, ואפי' על סחורת חבריו אין לדבר.

והמספר צריך לבקש מחילה ואילו השומע מהני תשובה עיי שיצאה הדבר מליבו. וצריך להיזהר לא לקבל לשה"ר ולא להאמין ללשה"ר כלל ורק באדם שהוחזק רשע וכן אפיקורסים מותר לקבל עליהם לשה"ר. ורבים מהמקרים גם מותר לדבר עליהם, כמובן כשמכתובין לתועלת. **אסור לבלות** לדבר על מתיים. **זהר** לא לומר איני רוצה לדבר על פלוני שלא תדעו... **וכן אסור** להרבות בשבח של אדם שמא יבואו לנגותו, **וכן זהר** מלשבח אדם שנתן הלואה וכדומה. **במקום שרואה** אדם שמוקף לאחר יש התר לספר אך יש בזה שבעה תנאים בחי"ח. **רכילות** הוא שאומר כך אמר עליו פלוני ואפי' שאין בדברים האלו גנות הוא אסור וכנ"ל וכשנשאל ע"כ מותר לשנות מהאמת.

המשך הלכות שביעית – דיני הפקר. מתוך שיעורי רבי דוד שריבר שליט"א.

האם מותר לנעול גינה שלי שגדלים שם פירות שביעית?

מצוה מהתורה להפקיר את היבול הגדל בשנה השביעית שיש בו קדושה. ולכן אדם שגדל לו בשדה או בגינה פירות הקדושים בקדושת שביעית אסור לו לנעול את שדהו ועלו לאפשר גישה לקטיפת הפירות. לכן כשמטיילים רואים שדה עם פירות שמיטה מותר להיכנס ולקטוף (אך יש להיזהר מחילול ה' ומסכנה).

מי שעובר ולא מפקיר, מותר לקחת בעל כרחו?

גם מי שאינו נוהג כדון ואינו מפקיר את הפירות, למרות זאת פירותיו הפקר ומותר לקחתם.

מי יכול ללקוט מהפירות?

אין חילוק בין עני לעשיר, אלא כל אדם רשאי ללקוט מפירות שביעית.

לבעל השדה יש זכות קדימה בפירות?

לבעל השדה אין זכות קדימה בפירות מאדם אחר – הן לקטוף את הפירות והן אם לא קוטף את כל הפירות אבל רוצה לקחת לעצמו פירות מסויימים מאשר אדם אחר, ולכן אין בעל הפרדס יכול למנוע מאנשים לקטוף אתרוגים מסויימים מהפרדס, אלא כל שהפירות עדיין מוחזרים יד כל אדם שווה בהם, ורק אחרי שנקלטו זכה בהם הלוקט.

איזה פירות הינם הפקר?

לא כל הפירות הינם הפקר אלא רק הפירות הקדושים בקדושת שביעית, והם רק הפירות שחנטו אחרי ר"ה של שנת השמיטה. פירות אלו שחנטו בשנה השביעית גם אם קוטפים אותם בשנה השמינית הינם הפקר ולכן גם בשנה השמינית מותר לקטוף פירות שודאי שחנטו בשנה השביעית. אמנם יש אומרים שבשנה השמינית אי אפשר להיכנס לחצר או לפרדס כדי לקטוף, אלא הבעלים מוציא לו את הפירות.

רק הפירות הגדלים בשדה של יהודי הינם הפקר. אך פירות הגדלים בשדה של גוי, למרות שהם קדושים בקדושה אינם הפקר ואסור לקחתם. אלו שמוכרים את שדותיהם לגוי ע"י 'היתר מכירה' אין לזה משמעות ומותר לקטוף מפירות אלו.

השדה והעצים גם הפקר?

רק הפירות עצמם הפקר. אך השדה והעצים עצמם אינם הפקר. ולכן כאשר נוסעים לטיול וכדו' אמנם מותר להיכנס לפרדסים ולבצע קטיף, אך צריך להיזהר שלא להזיק לעצים ולענפים ולצידוד החקלאי הנמצא שם. אמנם, כל הטפל הנצרך לפרי הוא גם הפקר, ולכן

חידות

שינון הפרשה תזריע שו"ת לפי סדר הא-ב: א. אחד הצבעים המעידים על נגע צרעת? **אדום.** ב. היכן הנגע יכול להיות מלבד קירות הבית? **בגד.** ג. כיצד נקרא קרחת ע"י המצח? **גבחת.** ד. סימן בנגע צרעת השער? **דק.** ה. כיצד כתוב כיבסו אותו? **הוכבס.** ו. מילה שבאמצעה ג' גדולה? **התנחל.** ז. המילה הראשונה בפסוק האחרון בפרשה? **אתה.** ח. איך נקרא בשר בריג? **חיל.** ט. לא טמא? **טור.** י. יכסה? **יעטה.** כ. היכן מצינו בפרשה הפוך מבקרי? **כהה הגעל.** ל. צבע בפרשה שהוא שם של אדם? **לכן.** מ. מחוץ למה יישב האיש עם הנגע? **מחנה.** נ. ענייני הפרשה? **נגעים.** ס. צרעת בתרגום? **סגירא.** ע. איזה בשר מלים ביום השמיני? **עלתו.** פ. מה דין ראש המצורע? **פרוע.** ק. נשרו העשרות בראשו מאחור? **קרחת.** ר. מה צריך להיות כשיש נגע ולהיטמאות? **ראית הכהן.** ש. דלקת קשה של העור? **שחין.** ת. תתרחק? **תפשה.**

חידות פרשת תזריע: א. איך יתכן שאסור להדר במצווה? **ב.** איזה יום בפרשה הוא פרשה אחרת? **ג.** איזה מכה ממכות מצרים מוזכרת הרבה בפרשת נגעים? **ד.** חמש צבעים בפרשה. ה. מכה מעשרת המכות. ו. בפרשה מושג שקשור לקורונה? **ז.** בפרשה שם של ישוב בדרום ובו ישיבה מפורסמת. **ח.** בפרשה שם של אביו של בלעם.

חידון ידע תורני: ט. מה מותר באכילה ואסור בהנאה? **י.** למי יש מצוה לאכול מצות כל שבת? **יא.** איך יתכן שאדם לא לקח כלום מחברו ונקרא גולן? **יב.** איך יתכן שאדם יאמר הפסוק נגע צרעת וגו' ועיי"כ יפסיד חלקו לעולם הבא? **יג.** מתי לא צריך למול ביום השמיני אלא מנגע מיד כשנולד. **יד.** מה המחלוקת הראשונה בין חכמי ישראל. **טו.** איזה דבר ה' לא יכול לעשות.

מותר לקטוף אתרוגים ביחד עם העוקץ שלהם ואפילו אם הבעלים אומרים מפורש שהם לא מפקירים את העוקץ.

מותר להיכנס לחצר כדי לקטוף?

בכלל ההפקר הוא שמלבד פירות לקטוף את הפירות, על הבעלים גם לאפשר גישה לשדה כדי לקטוף. ולכן למרות שהשדה והעצים אינם הפקר מותר להיכנס לתוך החצר, הפרדס או הגינה ולקטוף פירות. אך אין להתעכב שם כדי לאכול את הפירות, או סתם לשהות שם, ולכן ההולך לקטוף אתרוגים אין לו להתעכב בפרדס ולמיין ולבדוק את הטיב שלהם, ובוודאי שאין היתר בשנה השביעית להשתמש בשדה, חצר או גינה כדי לקצר את הדרך. כל ההיתר להיכנס לפרדס או חצר כדי לקטוף הוא רק כאשר אין גישה מבחוץ לקטוף. אבל אם העצים מהם מעוניין לקטוף נמצאים בקצה החצר וניתן לקטוף מבחוץ, אסור להיכנס לחצר כדי לקטוף.

מותר לקטוף מפירות אוצר בי"ד? והאם מותר או צריך לשלם על הפירות?

גם שדה או פרדס שפירותיו הם אוצר בי"ד הרי"ז הפקר ומותר לקטוף שם פירות, אך צריך לשלם לאוצר בי"ד דמי השתפות והעצים אינם הפקר מותר להיכנס לתוך החצר, הפרדס משדה הפקר אסור לשלם מפני ממון לבעלים ואפילו עושה זאת כהכרת הטוב, אך רשאי להודות לבעל השדה על לקיטת הפירות.

כמה פירות אפשר ללקוט?

בין בעל השדה ובין אדם אחר מותר להם ללקוט רק כמות מועטת של פירות, בין אם לוקט מפרדס אחד ובין אם לוקט מכמה פרדסים. שיעור כמות מועטת הינה לפי צרכו וצרכי בני משפחתו לכמה ימים. ההיתר לקטוף הוא בין לו עצמו ובין לקטוף לאדם אחר. אך אסור לשכור פועלים שיקטפו עבורו, ורשאי לשכור אדם יחיד שיקטוף עבורו.

גם אם קוטף לכמה אנשים אסור לו לקטוף אלא כמות מועטת, ולכן מי שהולך לקטוף אתרוגים למרות שיתכן שבכמות המועטת שיקטוף לא יהיו לו אתרוגים כשרים או מהודרים אסור לקטוף כמות מרובה, וכן אם רוצה לקטוף לכמה אנשים מ"מ אסור לו לקטוף אלא שיעור כמות מועטת.

באיזו צורה צריך לקטוף?

ישנם הסוברים שאין לקטוף בצורה הרגילה, אך אינו צריך לקטוף ביד ובפרט במקומות ואופנים שעיי"ז יפגע בפרי או בעץ, ואם אפשר, ישנן מהצורה שבה הרגילות לקטוף.

חידות לשאל את הילדים והבוגרים: טו. מה המשותף לניסן, אייר וסיון? **יז.** מה המשותף לניסן, סיון ותשרי? **יח.** מה המשותף לניסן, אב ותשרי? **יט.** מה המשותף ליום טוב, פסח ובה"ב? **כ.** מה המשותף לערב פסח, ל"ג בעומר ופרה אדומה? **כא.** מה המשותף לשלושת הרגלים, תשעה באב ופורים? **כב.** לאיזה אדם שקשור לימים אלו קוראים כלב? **כג.** מה משותף לשוקולד לפלפ לבמה? **כד.** מה משותף למלא, לבן, ופוחי אדמה? **כה.** מי עם דם זהה במדיק כמו של אדם ואינו ממשפחתו. **כו.** "אוזן" של שומעת וזה לא חסרון. **כז.** למי קוראים כלב וזה לא גנאי.

תשובות: א. עני לא יביא קרבן עשיר. **ב.** ביום השמיני. **ג.** שחין. **ד.** צהוב, אדום, ירוק, שחור, לבן, ה. שחין. **ו.** ביד ישב. **ז.** ואם פרוח תפרח הצרעת. **ח.** בלעם בן בעור – והיה בעור שברו. **ט.** פירות שביעית מותר רק לאכול. **י.** לכהנים יש מצוה לאכול לחם הפנים שעשוי ממצה. **יא.** אדם שעני אומר לו שלום והוא לא מחזיר לו נקרא גולן ברכות דף ה. **יב.** שנדרין אך הלוש על המכה ואומר נגע צרעת אין לו חלק לעולם הבא. **יג.** יוצא דופן – שבת קלה. **יד.** אדם מותר לטמון על קרבן בי"ט (רש"י חגיגה טו). שזה המחלוקת הראשונה במתן תורה). **טו.** נתינת צדקה בל שחנותן יודע למי נתן (ה' תמיד יודע למי נתן). **טז.** בשלושת החודשים הללו סופרים ספירת העומר. **יז.** בשלושת החודשים הללו חלים שלוש הרגלים. **יח.** בשלושת החודשים הללו יש בין הזמנים. **יט.** שני - יו"ט שני. פסח שני וסליחות שני וחמישי שני. **כ.** שריפת חמץ. מדרת ל"ג בעומר, שריפת הפרה. **כא.** קוראים במגילה. **כב.** כלבא שבוע. **כג.** יש בהם שמולא. **כד.** קמח. **כה.** יתוש שעקץ אותך. **כו.** "אוזן" הכלי. **כז.** כלבא שבוע.

עקב האבל על מרן זיע"א מספר מצומצם של הגיגים המיועדים למי שיש לו צורך גדול לנקינות ערב פסח

וכן בשיבת אור ישראל וכן בשיבת עטרת שלמה בראשון לציון אצל הנ"ל: **בצפת:** בהיכל ישיבת צפת ע"י הגדול של צפת רבי אברהם לויטן שליט"א. **בקריית אתא:** בית הכנסת מאקוא ירושלים 3 ע"י הנער המופלג בכל התחומים חמיה ברונשטיין נ"י. וכן בבית הכנסת של הקהילה החרדית בקריית אתא רחוב כנאלסון 5 **במנצ'סטר** אצל מי שקיבץ הרבה ברכות מגדולים רבי שמואל א. הורביץ שליט"א מחשבו וצדיקי אנגליה: 447425793110-4.

לקבלת העלון בפקס יש להתקשר לטלפון: 03-6180383.

כמו"כ העלון נמצא בי"כ העלונים בעיצוב ב"ש ילביט התורני. וכן העלון (מלבד החערות מופיע בקיבוץ גלילות).

ניתן להוריד את העלון בעמדות קול הלשון וכן את העלונים של כל ארבעת השנים האחרונות. הדרסה: נכנסים לקול הלשון. מקישים על חיפוש רבנים. לכתוב מערכת שבת. מקישים על פתח תיקיה. מקישים על תיקיית הורדת גלילות. מקישים על לבית התורני. ומורידים מה שרוצים. (אמור להיות מטופל בימים הקרובים להורדתה). להאזנה לשיעורי המערכת של שבת: 03-6171071.

כמו"כ ניתן להשיג במייל: 456alon@gmail.com

יש לדייק במייל ולכתוב קודם 456 ואח"כ: 456alon@gmail.com **להשתתפות בהוצאות העלון לפנות:** 0527633431 או בינדרים פלוס-רשת הכוללים פרדס כ"ץ-עלון, (שלוחה 2422). זכות הרבנים תלוי במסיעים! עלון בודד עולה לנו 15 אגורות.

ניתן לקבל את העלון בכתב יותר גדול במייל הנ"ל

אברהם ניסן לא יוצא עלון. העלון הבא אי"ה בפרשת אמור.

מי שמעוניין בחוברת לפסח שיצאה בשנה שעברה, יוכל לקבלה במייל הנ"ל בלבד.

תפילת הדרך לערב פסח: שתוליכנו לשלום ותצנענו לשלום ותגיענו לערב בדיקת חמץ בחיים ולשמחה ולשלום, ותצילנו מכף כל אקנומיקה וסנט מוריץ, ועירובו של סנו ז'אוול עם אבטי קלאק בדרך, ומכל מיני סופות חול יום אחרי שניקנו החלונות. ותשלח כפפה שתגן על דינו מכל מעשה דינו, ותינתן את לדינו לחן ולחסד ולרחמים, לאוכל מוצק שלא כולל רק קורנפלסק או עוגיות ששארן מפורים, בעיניך ובעיני כל רואינו, ותגמלנו חסדים טובים, ותשמע קול תפילת בעליו המתחננים לטיפת שפיות כאשר אנו שוטפות קירות עם צינור בא"ה שומע תפילה.

פרקי שירה לערב פסח: אקנומיקה אומרת: אם יהיו חטאיכם כשנים, כשגל ילבינו. **סקוץ אומר:** סבוני גם סבבוני פנטסטיק אומר: נקי כפיים ובר לבב. **סחבה אומרת:** רק לשטף מים רבים. **סבון כלים אומר:** כל כלי יוצר עלייך לא יוצלח. **מסיר שומנים אומר:** וכל קרנף רשעים אנדע. **כפפות אומרות:** וקשרתם לאות על ידך. **נייר כרטי אומרת:** כי זה כמה נכסוף נכספתי. **עקרת בית אומרת:** מה רבו צרי רבים קמים עלי. **הבעל אומר:** ברוך שלא עשית עבד. **תינוק אומר:** כי אביו ואימיו עזובני.

אחד מתאמן על מעורבו העבודה הקשה בבית, כבר יש לו כאבי רגליים: כל הזמן תרים, תוריד את הרגלים.

סדר הנות בוס קפה בערבי פסח: קם הולך למטבח, לוקח כוס חול לאמבטיה כדי לקחת כפית, חוזר למטבח להביא קפה, נוכר שהסוכר ליד הכיור במרפסת, הולך להביא, הולך למטבח כדי לשים מים חמים וחלב, נוכר ששכח את הכפית בכלי של הסוכר ליד הכיור במרפסת, מערבב עם הקפה עם האצבע, הולך לארון במקלוח כדי להניח משוה על הכוונה, זה לא שם, לוקח את הקפה שהספיק להתקרר, ויושב בחדר מדרגות.

טוב, שיימתי את המקרר בלי קשר לפסח, סתם הייתי רעב...

גילו את המטבח של קוקר קולה, כי אם הוא כשר לפסח, לאשכנזים, ואולי הוא מכיל: גור, תפוי"א, ביצים, שמן אגוזים, וסלק!!!

שיימתי את כל הש"ס. כעת אני צריך לנקות את המדף של הטור ולחץ ערוך.

למה לא מתחילים לחלק קמחא דפסחא כבר עכשיו? מה הם חושבים להם, שבשבוע אחד זה קל למרום שלושה שקי גור?

הייב אדם לשמח את אשתו ברגל: ברגל המשמח או ברגל המשתמח?